

SM
C^a6
4

Pregalado por el Emperador
Biblioteca de Malheur en C. de Guisno
de
1762

~~1511888~~

462-200-9

1056538
SM C^a6 4

639.22
TEM

TEMPS

Y PARATJES DE MENORCA

EN QUE ES MES GUSTÓS, SALUDABLE,

Ó DAÑÓS RESPECTIVAMENT

EL

PEX Y MARISC.

CUARTA IMPRESSIÓ.

MAHÓ, 1868:

IMPRENTA DE LOS GERMANS FÁBREGUES,
CARRER DEL NORT N.º 1.

B-1028A

TEMPEROS

Y PARATILES DE MENORCA

EN QUE SE VEN GUSTOS SALUDABLES

Ó DAÑOS RESPECTIVAMENTE

EL

PEX Y MARISSC.

CUARTA IMPRESION

MAHO, 1868.

IMPRESA DE LOS HERMANOS FABREGUES

CARRER DEL NORT N.º 1.

si quid novisti rectius istis
Candidus imperti, si non his utere mecum.

HORAT.

Si saps res millor que axó
 Digueu ingenuamént,
 Que acertar es mon intent ;
 Sinó servexte com jó
 Del trebay que aqui et present.

A

<i>Aguya.</i>	De la fi de Juriól fins Novembre.
<i>Aladróch.</i>	Janer y Febrer.
<i>Alatxa.</i>	Abril fins Octubre.
<i>Amargot.</i>	Jamai es bó.
<i>Anfós.</i>	Agost fins Janer.
<i>Anguila rötja y cabotera.</i> (*)	Novembre fins Abril.
<i>Anguila vera y pollagral.</i> (**)	Janer y Febrer.
<i>Araña sardinéra.</i>	Matx fins Juriól.
<i>Araña vera.</i>	Setembre fins Mars.
<i>Armat.</i>	En tot temps.
<i>Aze.</i>	Matx fins Juriól.

B

<i>Besuch.</i>	Abril fins Octubre.
<i>Biso.</i>	Mars fins Setembre.
<i>Bonitol.</i>	Janer fins Mars.

C

<i>Cabessuda.</i>	Janer fins Mars.
-------------------	-----------	------------------

(*) La cobotera es inferior á l'altre.

(**) La última es la millor.

<i>Cabót.</i>	Janer fins Abril.
<i>Cabót de roca.</i>	En tot temps.
<i>Cabót vermey.</i>	Janer fins Abril.
<i>Calamar, Cípia y Pop.</i>	Janer fins Mars.
<i>Calét.</i>	Matx fins Juriol.
<i>Cántara.</i>	Febrer y Mars.
<i>Cap-róig y Ráscla.</i>	Setembre fin Dezembre.
<i>Congra.</i>	Matx fin Juriol.
<i>Cranca, Cigala, Gruman y Llagosta.</i>	Mars fins Matx.
<i>Cranch.</i>	Las vuit plenas Llunas de Setembre fins Abril.

D

<i>Dragó.</i>	Janer fins Mars.
<i>Déntol.</i>	Matx fins Juriol.

E

<i>Emperador. (*)</i>	En tot temps.
<i>Escát.</i>	Matx y Juny.
<i>Escurbay.</i>	Desde mitx de Abril fins Matx.
<i>Esperray.</i>	Abril fins Agost.
<i>Espèt.</i>	Mars fins Setembre.

F

<i>Flámora.</i>	En ningun temps es bona.
<i>Flauta.</i>	Matx fins Agost.

G

<i>Gallineta.</i>	Matx fins Juriol.
<i>Gall.</i>	Janer fins Mars.
<i>Gámba.</i>	Janer y Febrer.
<i>Gerrèt pamfil.</i>	Febrer fins Abril.
<i>Gerrèt ordinari.</i>	Abril fins Agost.

(*) Aquest peix es lo mateix que 'l de *Espasa*, ab la diferencia de ser mes gruaxat y tenir la espasa mes curta que aquell.

J

Jonqueti. Novembre fins Febrer.

LL

Llampuga. Juny y Juriol.

Lléu. Matx y Juny.

Llissa agut. Desde mitx Octubre fins Janer.

Llissa cap plá y galta rôtja. . . Juny fins Dezembre.

Llissa vera del Port. Janer fins Abril.

Llop. Desde mitx Octubre fins Janer.

Llus. Matx fins Juriol.

M

Mábre. Abril fins Agost.

Mélvera. En ningun témps es bóna.

Móll fanguér del Port. Janer fins Mars.

Móll ver. (*) Agost fins Dezembre.

Móra y Xucla. Abril fins Juriol.

Morena. (**) . . . Desde últims de Setembre fins Abril.

Moret. (***) Juny fins Agos.

Móro vermey. (****) En tot témps.

Morruda. Juny fins Agost.

O

Oblada. Juny fins Agost.

Orada. Octubre fins Mars.

Oradélla. Agost fins Octubre.

Oriola. Matx fins Juriol.

P

Págre. Idem.

Palomida y Pex Espasa. En tot témps.

(*) Los *Mólls* de fora Pórt á la part de Tremontana son millors que 'ls de Mitjorn, antes de fer óus son mol grásus, y els fan antes de Mars.

(**) Las *Morenas* no tenan el fèl dins el fétje sino dins el mondongo.

(***) Jamay es molt bó.

(****) Aquest pex no es comú.

Pampol y Pampol rascás. Matx fins Juriol.
Patjell. Idem.
Pedás Mars y Abril.
Porc y Castañola. Janer fins Abril.

R

Rabosa. Janer fins Matx.
Rafalet. Matx fins Juriol.
Raó. Idem.
Roseti. Novembre fins Febrer.

S

Särch. Abril fins Agost.
Sarclet. Janer fins Abril.
Sardina. Abril fins Octubre.
Sáupa. Abril fins Agost.
Serrá. ()* Matx fins Juriol.
Sirvia. Mars fins Setembre.
Soréll. Abril fins Juny.
Suréll Real ó Surell. (**) Idem.

T

Toñina. Abril fins Juny.
Tortuga. Mars fins Juriol.

U

Uroda. Desde mitx Octubre fins Janer.
Uyot. Matx fins Juriol.

V

Váca. Matx fins Juriol.
Variada. Abril fins Agost.
Verát. Mars fins Setembre.

(*) Los *Serrans* vermeys son los millors.

(**) Peix qui no se sab s' en hagués agafat jamay en la costa de Menorca. Los primés los van agafá á la costa de Mahó l' any 1843.

Vóga. Abril fins Agost.
Volador. De la fi de Juniol fins Novembre.

PEX ROQUER.

Bastanaga, Donzella, Grivia, Junglá,
Massót, Panxút, Roquer genovès, Sal-
taberdissa, Tambor y Vic d'en Gaona. } Setembre fins
 } Janer.
Móllera. Tot lo any.

PEX DE BASTINA.

Angel, Arlequin, Clavell, Escorsa-
na, Gató, Gatvaire, Musóla, Ret-
jada, Salroitzg y Tremoló. } Desde últims de Se-
 } tembre fins Abril.
Ráp. Janer fins Matx.
Rumaguera y Viuda. (*) Setembre fins Novembre.

PEX DE LA ALBUFERA.

Anguila rotja. Octubre fins Matx
Anguila vera y pollagral. Novembre fins Abril.
Cabessuda. Setembre fins Mars.
Esperray. Idem.
Llissa cap plá y gatta rotja. Octubre fins Setembre.
Llissa vera. Novembre fins Mars.
Llop. Janer fins Mars.
Móll. Janer fins Abril.
Morruda. Octubre fins Mars.
Oráda. Idem.
Oradélla. Agost fins Octubre.

(*) Jamay son molt bons.

PEX DE RIU.

Es bó desde Febrer fins Juny, exceptuant la *Anguilla* qui coménsa á serlo en Novembre y continúa axí fins el dit més de Juny, y en lo demás del any es el mes inferior de tots.

La *Tortuga* solament servex com á medicina.

MARISC.

<i>Biso, Caragól, Córñ (1), Escupiña de Frare,</i>	}	En tot tèmps.
<i>de Gallet, Llisa, Manech de guinavet, Mica</i>		
<i>de pá, Musclo (2), Óstia borda y Padas.</i>		
<i>Dátil. (3)</i>		Juny fins Mars.
<i>Escupiña gravada. (4)</i>		Octubre fins Matx.
<i>Nácra.</i>	De últims de	Dezembre fins Mars.
<i>Ortiga borda y vera. (5)</i>		Dezembre fins Mars.
<i>Óstia blanca. (6)</i>		Juny fins Agos.
<i>Óstia vermeya. (7)</i>		Octubre fins Matx.
<i>Petjellida.</i>		Janer fins Matx.
<i>Péu de Cabrit.</i>		Novembre fins Matx.
<i>Pitxó. (8)</i>		Novembre fins Abril.
<i>Vóga-mari. (9)</i>	Las vuit plenas llunas de	Setembre fins Abril.

-
- (1) Los *Córns de cornár* jamay son bóns, els de *Púas* son los millors.
 - (2) Los de róca no son saludables, sino los de bastiments.
 - (3) Los *Dátils* óuan en dit termini; y els de *Cála-figuèra* fins *Villa-Cárlos* son preferibles als demás.
 - (4) Aquesta cásta de marisc tè el gust cuént un any si, y el altra no.
 - (5) En lo demás del any son danyosas.
 - (6) A las horas tenan lléts.
 - (7) En lo estíu tenen óus y lléts y no son bónas.
 - (8) Los altres mésoos tenen pois y no son saludables.
 - (9) Los millors son de San Felipet y del seu contorn.

